

Komenda Główna Policji

<https://kgp.bip.policja.gov.pl/kgp/kontrola/19,Wyciag-ze-sprawozdania-z-dzialalnosci-kontrolnej-BOINil-KGP-i-inspektoratow-KWP-.html>

2024-09-08, 19:31

1. Działalność Biura Ochrony Informacji Niejawnych i Inspekcji

1.1. Wstęp

Problematyka kontrolna realizowana była w ramach kompetencji Biura Ochrony Informacji Niejawnych i Inspekcji przez Wydział Kontroli, Wydział Ochrony Pracy i Wydział Skarg, Wniosków i Analiz.

Do podstawowych działań Biura należała kontrola zarówno realizacji ustawowych zadań Policji, jak i gospodarki finansowej oraz zabezpieczenia i gospodarowania mieniem, przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków, przestrzegania przepisów bhp i ochrony ppoż., a także koordynowanie czynności kontrolnych podejmowanych przez komórki inspekcyjne w kraju, współpraca w zakresie form i metod kontroli oraz współdziałanie z Audytorem Wewnętrznym KGP, audytorami i ogniwami kontroli gospodarki finansowej komend wojewódzkich (Stołecznej) Policji i szkół Policji.

Zagadnienia z zakresu gospodarki finansowej oraz zabezpieczenia i gospodarowania mieniem były badane nie tylko w Policji, ale także w innych podmiotach, nadzorowanych przez Komendanta Głównego Policji (zakłady budżetowe MSWiA, gospodarstwo pomocnicze).

1.2. Problematyka i liczba kontroli przeprowadzonych w 2005 r. oraz skontrolowane podmioty i stwierdzone nieprawidłowości

Kontrolami zaplanowanymi i zrealizowanymi w 2005 r. przez Wydział Kontroli BOINil objęto wszystkie komendy wojewódzkie Policji, Komendę Stołeczną Policji, CBS i BSW KGP, a także szkoły Policji oraz zakłady budżetowe MSWiA i gospodarstwo pomocnicze nadzorowane przez Komendanta Głównego Policji.

Głównymi kierunkami działań kontrolnych były:

- prawidłowość i efektywność przyjętych do realizacji zadań i doboru środków w służbie prewencyjnej, kryminalnej i wspomagającej;
- skuteczność funkcjonowania struktur organizacyjnych, form i metod zarządzania oraz nadzoru służbowego;
- przestrzeganie zasad gospodarności przy realizacji zadań oraz właściwe wykorzystanie środków finansowych i mienia, a także jego zabezpieczenie;
- ochrona informacji niejawnych oraz przestrzeganie tajemnicy państwowej i służbowej.

Działalność kontrolna koncentrowała się na wykonaniu zatwierdzonego przez Komendanta Głównego Policji planu kontroli BOINil na 2005 r. Poza zbadaniem zagadnień ujętych w planie, prowadzono także kontrole doraźne i czynności sprawdzająco-wyjaśniające, podejmowane na polecenie kierownictwa KGP oraz koordynowano kontrole zlecone do przeprowadzenia przez komórki inspekcyjne KWP.

Wydział Kontroli zrealizował **78** kontroli dotyczących problematyki ogólnopolicyjnej i finansowej (35 kontroli finansowych), w tym **59** problemowych (34 finansowe), **7** sprawdzających i **12** doraźnych (1 finansowa), obejmując nimi **126** podmiotów (kontrolami finansowymi - 28). Zakończona została także

kontrola (doraźna) rozpoczęta w 2003 r., dotycząca ujawnienia osobom nieuprawnionym informacji niejawnych z materiałów tzw. sprawy starachowickiej.

Wydział Ochrony Pracy przeprowadził **4** kontrole problemowe w zakresie przestrzegania przepisów bhp i ppoż.

Wydział Skarg, Wniosków i Analiz przeprowadził **4** kontrole problemowe wybranych jednostek woj. wielkopolskiego i zachodniopomorskiego w zakresie przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków.

Ponadto w 2005 r. wykonano **22** czynności inspekcyjno-kontrolne (w tym 17 dotyczących problematyki gospodarki finansowej) w sprawach zleconych przez kierownictwo KGP, które wymagały zbadania i ewentualnego wyjaśnienia w celu bezzwłocznego podjęcia decyzji o wyeliminowaniu negatywnych zjawisk w działaniach Policji.

1.3. Skutki i efekty kontroli - realizacja wniosków pokontrolnych

W wyniku przeprowadzonych w 2005 r. kontroli:

- wystąpiono z **5** zawiadomieniami do Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych,
- wnioskowano o wszczęcie **20** postępowań dyscyplinarnych,

a także opracowano:

- **6** wniosków o dokonanie koniecznych zmian legislacyjnych,
- **15** wniosków zmierzających do usprawnienia organizacji pracy w kontrolowanych podmiotach.

Ponadto wszczęto **4** postępowania dyscyplinarne będące efektem czynności sprawdzająco-wyjaśniających i innych działań inspekcyjnych wykonanych przez Wydział Kontroli.

Główną przyczyną nieprawidłowości ujawnionych w wyniku kontroli był brak skutecznego nadzoru służbowego, zarówno ze strony bezpośrednich przełożonych, jak też właściwych komórek komend wojewódzkich Policji. W celu monitorowania poprawy m.in. jakości nadzoru, a tym samym podniesienia efektywności funkcjonowania badanych jednostek Policji, w 2005 r. przeprowadzono kontrole sprawdzające w KWP (7). Ich wyniki w zakresie: bezpieczeństwa i porządku publicznego w ruchu drogowym, pozamilitarnych przygotowań obronnych Policji oraz wykonywania zadań przez służby dyżurne, świadczą o poprawie poziomu pracy w badanych jednostkach - a tym samym są przykładem dobrej efektywności działań inspekcyjnych.

Na uwagę zasługują zwłaszcza rozwiązania dotyczące ruchu drogowego. Sprawdzając wykonanie wniosków kontroli problemowej przeprowadzonej w ww. zakresie w województwie śląskim, stwierdzono, że wskazanie problemu niedostatecznego nadzoru instancyjnego, sprawowanego przez Wydział Ruchu Drogowego KWP nad komórkami kontroli ruchu drogowego jednostek terenowych Policji, było dla kierownictwa KWP impulsem do opracowania i wdrożenia systemu nadzoru obejmującego wszystkie komórki organizacyjne KWP i podległe jej jednostki Policji. Przyjęte rozwiązania charakteryzują omawiany system nadzoru jako spójny, łatwy do wdrożenia i obsługi, a ponadto wysoce efektywny, czego dowodem jest zdecydowana poprawa osiągniętych wyników w zakresie bezpieczeństwa na drogach województwa śląskiego. W ocenie przedstawionej w dokumentacji pokontrolnej zasługuje on na naśladowanie przez inne KWP.

Sformułowane wnioski, wynikające z badanego obszaru pracy operacyjnej, zmierzały do poprawy realizacji zadań, przede wszystkim w zakresie gospodarowania funduszem operacyjnym. Dotyczyły one głównie nieprawidłowości w klasyfikowaniu, ewidencjonowaniu i dokumentowaniu wydatków z funduszu operacyjnego, w tym nieprzestrzegania decyzji nr 55 Komendanta Głównego Policji z dnia 7 marca 2003

r. w sprawie zasad rachunkowości prowadzonej w KGP (brak ewidencji składników majątkowych zakupionych z funduszu operacyjnego).

W wyniku kontroli przeprowadzonych w obszarze pracy dochodzeniowo-śledczej wskazano m.in. na potrzebę wzmożenia nadzoru w zakresie wykorzystania przez Policję uprawnień do zajmowania składników majątkowych podejrzanych. Ponadto, prowadzący postępowania w zbyt małym stopniu, a niekiedy w ogóle, nie wykorzystywali dostępnych źródeł we wskazanym zakresie oraz niewłaściwie dokumentowali ustalenia (nie wskazywano źródeł uzyskania danych). Kontrola ww. problematyki wykazała także brak wykorzystania osobowych źródeł informacji do rozpoznania składników majątkowych figurantów spraw operacyjnych. Do podobnych wniosków doprowadziła kontrola czynności wykonywanych na miejscach zdarzeń i we wstępnej fazie spraw dotyczących najpoważniejszych przestępstw kryminalnych. W ich efekcie, komendanci badanych jednostek Policji zostali zobligowani do poprawy nadzoru bezpośrednich przełożonych nad policjantami realizującymi działania, w celu wyeliminowania nieprawidłowości w postępowaniach przygotowawczych i sprawach operacyjnych (m.in. niewłaściwe planowanie czynności śledczych), a tym samym zwiększenia możliwości wykrywczych lub warunków pozwalających na udowodnienie winy ustalonym podejrzany.

Uznając potrzebę pełnego zbadania w skali kraju obu powyżej omówionych zagadnień, opracowano i zlecono tematy kontroli do realizacji przez inspektoraty KWP/KSP w tym zakresie w 2006 r.

Wyniki kontroli problemowej dotyczącej organizacji i poziomu pracy wykrywczej w toku prowadzonego postępowania przygotowawczego oraz po umorzeniu dochodzenia i wpisaniu do rejestru przestępstw, przeprowadzonej w województwie zachodniopomorskim, umożliwiły poprawę realizacji wymienionych zadań. W badanych jednostkach Policji wprowadzono rozwiązania zmierzające do pełniejszego wykorzystania trybu rejestrowego w sprawach nierokujących wykrycia sprawcy, a tym samym do ograniczenia wykonywania czynności procesowych na rzecz innych działań wykrywczych.

W zakresie problematyki służby śledczej uwagę zasługują efekty kontroli doraźnej, dotyczące sposobu postępowania ze środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi, przeprowadzonej w Centralnym Biurze Śledczym KGP. Skutkowała ona stwierdzeniem nieprawidłowości dotyczących m.in.: niewłaściwego zabezpieczania narkotyków po badaniach prowadzonych w laboratoriach kryminalistycznych KWP oraz przez biegłych sądowych, braku udokumentowania sposobu zabezpieczenia narkotyków po wykonaniu badań kryminalistycznych oraz przetrzymywania narkotyków w magazynach, pomimo zakończenia postępowań karnych.

Dyrektor Biura Taktyki Zwalczania Przemocności KGP został zobowiązany i zainicjował prace legislacyjne, zmierzające do uregulowania problematyki niszczenia depozytów operacyjnych w postaci środków odurzających i substancji psychotropowych, niewykorzystanych jako dowody rzeczowe w postępowaniu karnym. W efekcie kontroli w BTZP KGP zostały opracowywane procedury zabezpieczania, przechowywania i niszczenia narkotyków przez Policję.

Ponadto, w celu uregulowania kwestii dotyczących właściwego zabezpieczenia narkotyków po badaniach kryminalistycznych, zobowiązano Dyrektora CLK KGP do przygotowania projektu zmiany zarządzenia nr 2 Komendanta Głównego Policji z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie wprowadzenia do użytku służbowego instrukcji postępowania z dowodami rzeczowymi stanowiącymi przedmiot badań w laboratoriach kryminalistycznych Policji oraz ich ekspedycji po przeprowadzeniu tych badań.

W wyniku kontroli gospodarki finansowej Komendant Główny Policji uzyskał wiedzę (racjonalne zapewnienie) o:

- prawidłowości gospodarowania w 2004 r., przez ustanowionych dysponentów, przyznanymi środkami publicznymi;

- poprawności przyjmowania, ewidencjonowania i wykorzystywania środków finansowych uzyskanych ze źródeł innych niż budżet państwa;
- prawidłowości wykorzystania dotacji na dofinansowanie inwestycji w nadzorowanych zakładach budżetowych MSWiA;
- właściwym (poza incydentalnymi sytuacjami) gospodarowaniem zapasami środków rzeczowych oraz na ogół poprawnym udzielaniem zamówień na dostawę artykułów żywnościowych w kontrolowanych szkołach Policji;
- stotnym zmniejszeniu się - w porównaniu do lat ubiegłych - liczby przypadków ruszenia dyscypliny finansów publicznych;
- stosunkowo nielicznych, w odniesieniu do badanej reprezentacji, nieprawidłowościach i uchybieniach, noszących z reguły charakter błędów formalnych;
- niepełnym wykonaniu przez 4 komendantów wojewódzkich Policji polecenia w sprawie kupu samochodów osobowych dla jednostek szczebla podstawowego;
- występowaniu nadal - relatywnie większej liczby i wagi - nieprawidłowości w nadzorowanych zakładach budżetowych MSWiA;
- faktycznych rozmiarach „nieprawidłowości” sygnalizowanych przez media i oferentów niezadowolonych z podjętych rozstrzygnięć.

Kontrolerzy akcentowali konieczność aktualizacji i „uszczelnienia” wewnętrznych procedur wydatkowania środków, które zapewniałyby przejrzystość działań i eliminowałyby zachowania korupcyjne bądź nieetyczne.

Wszystkie negatywne ustalenia kontroli finansowych zostały zdyskontowane przez sformułowanie stosownych wniosków, których realizacja jest konsekwentnie egzekwowana od kierowników skontrolowanych podmiotów.

Należy podkreślić, że stwierdzone przez kontrolerów Wydziału Kontroli BOINil nieprawidłowości i uchybienia w wykonywaniu ustawowych zadań Policji były przedmiotem instruktaży udzielanych w trakcie czynności kontrolnych policjantom bezpośrednio wykonującym zadania oraz ich przełożonym. Ponadto kontrole przeprowadzone w 2005 r. dały podstawę do podjęcia działań w kierunku dokonania zmian w przepisach prawa umożliwiających Policji prawidłową realizację zadań - oprócz opisanych wyżej regulacji dotyczących dowodów rzeczowych - także w zakresie: gospodarki uzbrojeniem i sprzętem techniczno-bojowym, reagowania służb dyżurnych w przypadkach zdarzeń o charakterze kryzysowym (np. akt terrorystyczny), zadań wykonywanych przez dzielnicowych, jak również uzyskiwania, przetwarzania i wykorzystywania przez Policję informacji.

2. Działalność komórek kontrolnych w strukturach komend wojewódzkich Policji

2.1. Problematyka i liczba kontroli przeprowadzonych w 2005 r. oraz skontrolowane podmioty i stwierdzone nieprawidłowości

W 2005 r. komórki kontrolne w komendach wojewódzkich Policji (inspektoraty KWP oraz zespoły w wydziałach ds. ochrony informacji niejawnych) działały w utrwalonych w latach poprzednich strukturach organizacyjnych.

Zakres merytoryczny działania komórek kontrolnych nie uległ zmianie w porównaniu do 2004 r. i obejmuje następujące obszary zagadnieniowe: problematykę ogólnopolicyjną, finansowo-gospodarczą, skargową, ppoż., bhp, medycynę pracy oraz ochronę informacji niejawnych.

Działania zespołów kontrolnych obejmują przedsięwzięcia nie tylko ujęte w rocznych planach, ale

również podyktowane potrzebą szybkiego rozpoznawania problemów wynikających ze zdarzeń mających związek z działalnością Policji, niejednokrotnie nagłaśnianych przez media - zdecydowanie coraz więcej czasu służby inspekcji poświęcają wykonywaniu zadań o charakterze doraźnym oraz czynnościom wyjaśniającym zlecanym przez kierownictwo jednostek.

W 2005 r. komórki kontrolne komend wojewódzkich (Stołecznej) Policji przeprowadziły łącznie **633** kontrole, w tym: **7** kompleksowych, **404** problemowe, **55** sprawdzających i **167** doraźnych, obejmując nimi **3009** podmiotów.

Dokonując podziału na poszczególne kategorie kontroli, stan faktyczny, w porównaniu z 2004 r., przedstawia się następująco:

- w przypadku kontroli kompleksowych ich liczba zmalała o przeszło **53,8%**;
- w przypadku kontroli problemowych ich liczba zmalała o 19, co stanowi spadek o **4,5%**;
- w przypadku kontroli sprawdzających ich liczba zmalała o 17, co stanowi spadek o **21,8%**;
- w przypadku kontroli doraźnych ich liczba zmalała o 40, co stanowi spadek o **19,3%**.

Zaobserwowano natomiast znaczny spadek niezrealizowanych kontroli, bo aż o 16, co stanowi 23,18% wszystkich zaplanowanych przedsięwzięć.

Przy niższej o 88 liczbie przeprowadzonych w 2005 r. kontroli odpowiednio zmalała liczba skontrolowanych podmiotów, tj. o 12,2%.

Kontrole	2004 r.	2005 r.
Kompleksowe	13	7
Problemowe	423	404
Sprawdzające	78	55
Doraźne	207	167
Razem	721	633
Niezrealizowane	69	53
Skontrolowane podmioty	3330	3009

Do najliczniej kontrolowanych zagadnień zaliczyć można:

- realizację przepisów ustawy z dnia 22 stycznia 1999 r. o ochronie informacji niejawnych (przeprowadzono 51 kontroli, podczas których skontrolowano 150 podmiotów);
- ocenę warunków pełnienia służby w kontekście przestrzegania przepisów ochrony ppoż. oraz bhp (przeprowadzono 39 kontroli, podczas których skontrolowano 114 podmiotów);
- zagadnienia finansowo-gospodarcze, w tym rozliczenia gotówkowe i bezgotówkowe, dokumentowanie obrotu środkami pieniężnymi, planowanie środków finansowych, zamówienia publiczne, realizacja wynagrodzenia za pracę i innych świadczeń związanych z pracą, naliczanie ustawowych potrąceń i ich rozliczanie, gospodarka środkami rzeczowymi, zabezpieczanie posiadanego mienia (przeprowadzono 26 kontroli, podczas których skontrolowano 41 podmiotów);
- prawidłowość gospodarowania funduszem operacyjnym przez dysponentów II stopnia (przeprowadzono 18 kontroli, podczas których skontrolowano 222 podmioty);
- realizację zadań w zakresie bezpieczeństwa i porządku w ruchu drogowym, wykorzystania sprzętu specjalistycznego oraz nadzoru służbowego (przeprowadzono 17 kontroli, podczas których skontrolowano 46 podmiotów);
- prawidłowość przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków (przeprowadzono 16 kontroli, podczas których skontrolowano 87 podmiotów).

2.2. Skutki przeprowadzonych kontroli:

W wyniku przeprowadzonych w 2005 r. kontroli:

- do prokuratury skierowano **41** wniosków o wszczęcie postępowań przygotowawczych (odpowiednio w 2004 r. - **21**, co stanowi wzrost niemalże o 100%),
- wystąpiono z **2** zawiadomieniami do Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych (odpowiednio w 2004 r. - **4**, co stanowi spadek o 50%),
- wnioskowano o wszczęcie **141** postępowań dyscyplinarnych (odpowiednio w 2004 r. - **191**, co stanowi spadek o 35,4%).

3. Podsumowanie

W 2005 r. pion inspekcyjny przeprowadził łącznie **711** kontroli, w tym Wydział Kontroli BOINI przeprowadził **78** kontroli. W porównaniu do 2004 r. liczba uległa nieznacznemu spadkowi (w 2004 r. - **798**, z tego na tym samym poziomie co w ubiegłym roku zachowała się liczba kontroli przeprowadzonych przez Wydział Kontroli BOINI).

Skontrolowano natomiast mniej podmiotów - **3135** (w 2004 r. - 3475). Było to spowodowane głównie zaangażowaniem kontrolerów w realizację większej liczby innych działań inspekcyjnych (sprawdzenia, wyjaśnienia, czynności nadzorcze), a także położeniem większego nacisku na pogłębienie (jakość) czynności kontrolnych realizowanych w poszczególnych podmiotach, stanowiących reprezentatywną (odpowiednio liczną) próbę dla ogółu jednostek i komórek organizacyjnych Policji.

Odnosić należy nieznaczny spadek kontroli doraźnych (**229** w 2004 r., **178** w 2005 r. - z tego 12 zrealizowanych przez Wydział Kontroli BOINI KGP). Niemniej należy pamiętać, że konieczność szybkiego reagowania na wszelkiego rodzaju sygnały o zaistniałych nieprawidłowościach stanowi istotne utrudnienie dla realizacji planowych zadań. Z uwagi jednak na znaczenie tego rodzaju kontroli dla prawidłowego zarządzania jednostkami Policji, a także dla oczekiwanego odbioru Policji przez opinię społeczną, mają one pierwszeństwo przed kontrolami planowymi.

W 2005 r. skutkowało one m.in. potrzebą dokonania zmian kadrowo-personalnych na szczeblach kierowniczych niektórych jednostek Policji i komórek organizacyjnych KGP (m.in. KWP w Łodzi, CBS KGP - w tym Zarząd XIX z s. w Poznaniu).

Wyniki kontroli pozwoliły na podjęcie działań umożliwiających - jednostkom Policji i innym podmiotom nadzorowanym przez Komendanta Głównego Policji (zakłady budżetowe MSWiA, gospodarstwo pomocnicze) - prawidłową realizację zadań. W zakresie problematyki ogólnopolicyjnej na uwagę zasługuje poprawa poziomu pracy w podmiotach objętych kontrolami sprawdzającymi, w obszarach: bezpieczeństwa i porządku publicznego w ruchu drogowym, pozamilitarnych przygotowaniach obronnych Policji oraz wykonywania zadań przez służby dyżurne.

W zakresie finansów i gospodarki materiałowej zwrócono większą uwagę na: przestrzeganie ustanowionych wewnętrznie procedur kontroli, właściwy sposób gospodarowania zapasami magazynowymi, opracowanie jednolitych zasad regulujących działalność jednostek; znacząco zmalała liczba zawiadomień o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych - z **23** w 2004 r. do **7** w 2005 r. Ponadto w wyniku działań inspekcyjno-kontrolnych (kontrole i czynności sprawdzające - wyjaśniające) przeprowadzonych przez służby inspekcyjne wnioskowano o wszczęcie **165** postępowań dyscyplinarnych (w 2004 r. - **205**) - w tym większość z nich była konsekwencją zrealizowanych kontroli. Odpowiednio do prokuratury skierowano **41** wniosków o wszczęcie postępowania wyjaśniającego (w 2004 r. - **26**).

Na uwagę zasługują także efekty w postaci wniosków o dokonanie koniecznych zmian legislacyjnych

zasugerowanych przez Wydział Kontroli BOINil KGP (6) w przepisach regulujących funkcjonowanie Policji, dotyczących: postępowania z dowodami rzeczowymi, gospodarki uzbrojeniem i sprzętem techniczno-bojowym, reagowania służb dyżurnych na zdarzenia o charakterze kryzysowym, wykonywania zadań przez dzielnicowych oraz uzyskiwania, przetwarzania i wykorzystywania informacji przez Policję.

Analiza efektów kontroli zrealizowanych w 2005 r. wskazuje jednoznacznie na potrzebę upowszechniania w szerszym zakresie znaczących ustaleń i wniosków mających na celu usprawnienie pracy Policji. Należy przez to rozumieć m.in. informowanie kierowników jednostek organizacyjnych Policji w kraju i kierowników komórek organizacyjnych KGP o potencjalnych zagrożeniach dla realizacji ustawowych zadań oraz popularyzowanie dobrych wzorców i innowacyjnych rozwiązań mogących się przyczynić do podniesienia jakości pełnionej służby.

Jednocześnie stwierdzono liczne uchybienia w sposobie przyjmowania zawiadomień o przestępstwie, reagowaniu na zgłoszenia od obywateli w sprawach o wykroczenia przeciwko mieniu oraz ustalaniu rzeczywistej jego wartości, a także przykłady nierzetelnego prowadzenia przez dyżurnych rejestracji zdarzeń i wykroczeń, będące w odczuciu kontrolujących skutkiem braku dyscypliny służbowej wśród policjantów.

Wydaje się, że główne przyczyny nieprawidłowości ujawnionych w ramach wszystkich kontrolowanych obszarów wynikają przede wszystkim z powodu: **braku skutecznego nadzoru służbowego**, zarówno ze strony bezpośrednich przełożonych, jak i właściwych komórek komend wojewódzkich Policji, **nieznajomości wewnętrznych regulacji oraz lekceważącego stosunku do podnoszenia kwalifikacji w ramach doskonalenia zawodowego jak i samokształcenia.**

Metryczka

Data publikacji : 27.11.2006
Data modyfikacji : 25.08.2008
[Rejestr zmian](#)

Podmiot udostępniający informację:
Komenda Główna Policji

Osoba udostępniająca informację:
Piotr Matysiak